

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 3 lipca 1968 r.

Nr 22

TREŚĆ:
Poz.:

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

143 — z dnia 18 czerwca 1968 r. w sprawie zasad i trybu ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz trybu postępowania odwoławczego w tych sprawach	237
144 — z dnia 18 czerwca 1968 r. w sprawie jednorazowych odszkodowań i innych świadczeń przysługujących w razie wypadku przy pracy	241
145 — z dnia 18 czerwca 1968 r. w sprawie rozciągnięcia przepisów ustawy o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy na choroby zawodowe	243
146 — z dnia 18 czerwca 1968 r. w sprawie szczegółowych zasad zmniejszania rent inwalidzkich przysługujących z tytułu wypadków przy pracy w razie osiągnięcia przez rencistę zarobku z tytułu zatrudnienia lub dochodu z innych źródeł	244
147 — z dnia 18 czerwca 1968 r. w sprawie wykazu chorób zawodowych uprawniających do świadczeń w razie inwalidztwa lub śmierci pracownika	245
148 — z dnia 27 czerwca 1968 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia	247

ROZPORZĄDZENIA:

149 — Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 20 czerwca 1968 r. w sprawie podwyższenia emerytur dla niektórych pracowników zatrudnionych w stoczniach morskich	248
150 — Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 21 czerwca 1968 r. w sprawie uprawnień do renty rodzinnej w razie uczęszczania do szkoły w wieku powyżej lat 24	248

143

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 czerwca 1968 r.

w sprawie zasad i trybu ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz trybu postępowania odwoławczego w tych sprawach.

Na podstawie art. 1 ust. 3 oraz art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8) oraz art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. W trybie niniejszego rozporządzenia ustala się okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy w przedsiębiorstwach i zakładach pracy, zwanych w dalszym ciągu „wypadkami”.

§ 2. 1. Kierownik zakładu pracy, którego pracownik uległ wypadkowi, jest obowiązany zapewnić sprawne i wszechstronne ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku oraz prawidłowe sporządzenie dokumentacji związanej z wypadkiem.

2. Bezpośredni przełożony pracownika, który uległ wypadkowi, obowiązany jest:

1) zorganizować niezwłocznie pomoc i ratunek dla osób,

które wskutek wypadku doznały obrażeń ciała lub którym zagraża niebezpieczeństwo,

2) zawiadomić o wypadku służbę bezpieczeństwa i higieny pracy oraz oddziałowego lub zakładowego społecznego inspektora pracy,

3) zabezpieczyć miejsce wypadku.

§ 3. 1. Pracownik, który uległ wypadkowi, obowiązany jest niezwłocznie, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala, zawiadomić swojego przełożonego albo pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy o wypadku.

2. Pracownik, który zauważył wypadek, obowiązany jest zawiadomić o tym niezwłocznie swojego bezpośredniego przełożonego albo społecznego inspektora pracy lub pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 4. 1. Miejsce wypadku zabezpiecza się w szczególności przez niedopuszczenie do niego — do czasu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku — osób niepowołanych oraz przez niedopuszczenie do uruchomienia bez koniecznej potrzeby maszyn i urządzeń, które w związku z wypadkiem zostały wstrzymane, lub do zmiany ich położenia, jak również przez niedopuszczenie do zmiany położenia innych przedmiotów, które spowodowały wypadek lub pozwalają odwożyć jego przebieg.

2. Zezwolenie na uruchomienie maszyn i urządzeń lub dokonanie innych zmian w miejscu wypadku wydaje kierownik zakładu pracy lub osoba przez niego upoważniona w uzgodnieniu ze społecznym inspektorem pracy, po sporządzeniu, jeżeli zachodzi potrzeba, szkicu lub fotografii miejsca wypadku.

3. Jeżeli w sprawie zabezpieczenia miejsca wypadku było wydane zarządzenie przez organ prowadzący śledztwo lub dochodzenie albo przez inny właściwy organ, wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 2, wymaga uzgodnienia z tym organem.

4. Jeżeli stan faktyczny i przyczyny wypadku ustala okręgowy urząd górniczy w trybie art. 133 dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113), zezwolenie, o którym mowa w ust. 3, wymaga uzgodnienia z tym urzędem.

5. Czynności określone w ust. 2 mogą być dokonane bez zezwolenia tylko w razie konieczności ratowania osób lub mienia albo zapobieżenia grożącemu niebezpieczeństwu. Jednakże o dokonaniu tych czynności należy niezwłocznie zawiadomić kierownika zakładu pracy oraz zakładowego społecznego inspektora pracy.

§ 5. 1. Pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku (§§ 2 i 3) lub uzyskaniu wiadomości o wypadku w inny sposób, a w szczególności na podstawie zaświadczenia o czasowej niezdolności do pracy lub innego zaświadczenia lekarskiego, wpisuje zgłoszenie wypadku do prowadzonego przez zakład pracy rejestru zgłoszeń wypadków przy pracy.

2. Pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy zawiadamia niezwłocznie przewodniczącego zakładowej komisji powypadkowej o otrzymanym zgłoszeniu wypadku należącego do właściwości tej komisji, a w pozostałych przypadkach — zakładowego społecznego inspektora pracy.

Rozdział 2.

Organy powołane do ustalania okoliczności i przyczyn wypadków.

§ 6. 1. Zakładowe komisje powypadkowe, zwane dalej „komisjami powypadkowymi”, ustalają okoliczności i przyczyny wypadków:

- 1) śmiertelnych,
- 2) powodujących trwałe uszczerbek na zdrowiu,
- 3) powodujących czasową niezdolność do pracy ponad 28 dni,
- 4) zbiorowych.

Za wypadek zbiorowy uważa się wypadek, w którym uszkodzone zostały co najmniej dwie osoby.

2. W razie wątpliwości, czy wypadek należy zaliczyć do wypadków powodujących trwałe uszczerbek na zdrowiu lub niezdolność do pracy ponad 28 dni, miarodajna jest opinia lekarza zakładu społecznego służby zdrowia, pod którego opieką znajduje się pracownik, który uległ wypadkowi.

3. Okoliczności i przyczyny wypadków nie wymienionych w ust. 1 ustala zespół wyznaczony przez kierownika zakładu pracy, złożony z pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zakładowego lub oddziałowego społecznego inspektora pracy.

4. Okoliczności i przyczyny wszelkich wypadków w zakładach pracy, w których nie działają rady zakładowe, ustala zespół złożony z delegata związkowego oraz wyznaczonego przez kierownika zakładu pracy pracownika do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy.

5. Przepisy dotyczące komisji powypadkowych stosuje się odpowiednio do zespołów, o których mowa w ust. 3 i 4.

6. Wypadek określony w ust. 3 podlega zbadaniu przez komisję powypadkową, jeżeli z wnioskiem takim wystąpi do komisji rada zakładowa.

§ 7. 1. Komisję powypadkową powołują kierownik zakładu pracy wraz z radą zakładową.

2. W zakładzie pracy zatrudniającym co najmniej 300 pracowników komisja powypadkowa składa się z członków stałych i niestałych. Członków niestałych powołuje się każdorazowo do ustalenia okoliczności i przyczyn poszczególnego wypadku.

3. Na członków stałych powołuje się:

- 1) członka rady zakładowej posiadającego znajomość zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 2) zakładowego lub oddziałowego społecznego inspektora pracy,
- 3) pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 4) pracownika wyznaczonego przez kierownika zakładu pracy.

4. Na członków niestałych powołuje się:

- 1) członka rady zakładowej lub oddziałowej, w miarę możliwości zatrudnionego w dziale albo w wydziale, w którym nastąpił wypadek, oraz posiadającego znajomość zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 2) pracownika zakładu pracy obeznanego z zagadnieniami techniczno-produkcyjnymi, wyznaczonego przez kierownika zakładu pracy.

§ 8. 1. W miarę potrzeby za zgodą zarządu okręgowego związku zawodowego mogą być powoływane, oprócz zakładowej komisji powypadkowej, wydziałowe komisje powypadkowe. Komisje te są wyłącznie właściwe do ustalania okoliczności i przyczyn wypadków pracowników wydziałów, w których zostały powołane.

2. W przypadkach określonych przez właściwych ministrów w porozumieniu z zarządami głównymi odpowiednich związków zawodowych mogą być powoływane komisje powypadkowe w innych jednostkach organizacyjnych niż zakłady pracy.

3. Do wydziałowych komisji powypadkowych oraz do komisji, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładowych komisji powypadkowych.

§ 9. W zakładzie pracy zatrudniającym mniej niż 300 pracowników, a w urzędzie lub instytucji państwowej niezależnie od liczby pracowników, komisja powypadkowa działa w składzie:

- 1) członka rady zakładowej (oddziałowej) posiadającego znajomość zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 2) zakładowego społecznego inspektora pracy,
- 3) pracownika do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 4) pracownika wyznaczonego przez kierownika zakładu pracy.

§ 10. Odwoływanie członków komisji powypadkowych oraz uzupełnianie składu tych komisji następuje w trybie przewidzianym dla ich powoływania.

§ 11. 1. Kierownik jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy może zarządzić, aby ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku nastąpiło w obecności przedstawiciela tej jednostki.

2. W skład komisji nie mogą wchodzić osoby zainteresowane wynikiem badań, zwłaszcza, gdy wynik badań może mieć wpływ na ich odpowiedzialność lub uprawnienia.

3. Komisji przewodniczy członek rady zakładowej (oddziałowej).

§ 12. 1. Kierownik zakładu pracy zawiadamia na piśmie pracownika o powołaniu go do komisji powypadkowej.

2. Członek komisji powypadkowej składa na piśmie przyrzeczenie następującej treści:

„Świadomy wagi zadań członka komisji powypadkowej przyrzekam uroczyście wypełniać moje obowiązki rzetelnie i obiektywnie, przestrzegać przepisów prawa oraz dochować tajemnicy służbowej w sprawach, o których uzyskałem wiadomość przy wykonywaniu tych obowiązków.”

Rozdział 3.

Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków.

§ 13. 1. Komisja powypadkowa obowiązana jest wszcząć postępowanie niezwłocznie:

- 1) po otrzymaniu od służby bezpieczeństwa i higieny pracy informacji o wypadku,
- 2) po otrzymaniu wniosku rady zakładowej (§ 6 ust. 6),
- 3) po otrzymaniu wniosku pracownika, który uległ wypadkowi, a w razie wypadku śmiertelnego — wniosku pozostałej po nim rodziny.

2. Przewodniczący komisji powypadkowej zwołuje komisję i wydaje zarządzenia niezbędne do podjęcia pracy przez komisję.

§ 14. 1. Komisja powypadkowa powinna wszechstronnie i obiektywnie ustalić okoliczności i przyczyny wypadku. Komisja jest obowiązana:

- 1) przesłuchać poszkodowanego, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala,
- 2) przesłuchać grupowego lub oddziałowego społecznego inspektora pracy na okoliczności związane z wypadkiem oraz warunkami pracy w dziale (wydziale), w którym nastąpił wypadek.

2. Komisja powypadkowa powinna ponadto stosownie do potrzeby albo na wniosek kierownika zakładu pracy lub poszkodowanego pracownika, a w razie jego śmierci — na wniosek pozostałej po nim rodziny:

- 1) dokonać oględzin miejsca wypadku oraz stanu urządzeń zabezpieczających,
- 2) zbadać warunki wykonywania pracy oraz inne okoliczności, które mogły mieć wpływ na wypadek lub związek z wypadkiem,
- 3) przesłuchać świadków,
- 4) zasięgnąć opinii lekarza, radcy prawnego i innych specjalistów z zakładu pracy, jak i spoza zakładu.

3. Koszty związane z działalnością komisji powypadkowej ponosi zakład pracy.

§ 15. 1. Postępowanie mające na celu ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku powinno być zakończone w najkrótszym terminie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od otrzymania zawiadomienia o wypadku.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba uzyskania opinii specjalistów w sprawach szczególnie skomplikowanych lub wymagających przeprowadzenia dodatkowych badań, termin określony w ust. 1 może być przedłużony do jednego miesiąca przez kierownika zakładu pracy w porozumieniu z radą zakładową.

3. Ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku śmiertelnego powinno być dokonane przez komisję w obecności inspektora pracy, a w zakładach górniczych również w obecności przedstawiciela okręgowego urzędu górniczego oraz po wysłuchaniu ich wniosków.

4. Inspektor pracy może zażądać, aby dokonanie przez komisję powypadkową oceny okoliczności i przyczyn innego niż określony w ust. 3 wypadku nastąpiło w jego obecności.

§ 16. 1. Komisja powypadkowa sporządza protokół powypadkowy.

2. Protokół powypadkowy powinien w szczególności zawierać:

- 1) imienny skład komisji powypadkowej,
- 2) dokładne dane personalne pracownika, który uległ wypadkowi,
- 3) rodzaj wypadku,
- 4) dokładny opis okoliczności wypadku,
- 5) ustalenie przyczyn wypadku,
- 6) stwierdzenie, czy badany wypadek jest wypadkiem przy pracy w rozumieniu ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8), zwanej dalej „ustawą”,
- 7) wskazanie zasad i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, których nieprzestrzeganie zostało ustalone w związku z wypadkiem,
- 8) wnioski dotyczące usunięcia przyczyn powodujących wypadki,
- 9) podpisy członków komisji,
- 10) datę sporządzenia protokołu.

3. Jeżeli w toku ustalania okoliczności i przyczyn wypadku na podstawie dowodów przedstawionych przez zakład pracy ustalono, że wyłączną przyczyną wypadku były okoliczności, o których mowa w § 17, fakt ten powinien być w protokole powypadkowym uwidoczniiony — z podaniem dowodów stanowiących podstawę do tego rodzaju ustaleń.

4. Jeżeli protokół powypadkowy stwierdza, że wypadek nie jest wypadkiem przy pracy w rozumieniu ustawy, stwierdzenie takie wymaga szczegółowego uzasadnienia.

5. Treść protokołu ustala się większością głosów; w razie ich równości decyduje głos przewodniczącego. Członek komisji, który przy głosowaniu nie zgodził się z większością, może złożyć zdanie odrębne z uzasadnieniem.

6. Do protokołu powypadkowego dołącza się protokół przesłuchania poszkodowanego oraz protokoły przesłuchań świadków, pisemne opinie biegłych, fotografie lub szkic miejsca wypadku oraz inne dowody.

7. Protokół powypadkowy stanowi wyłączną podstawę do sporządzenia karty wypadku przy pracy.

8. Protokół powypadkowy wraz z załącznikami przechowuje się w aktach zakładu przez 10 lat.

§ 17. 1. Okoliczności określone w art. 1 ust. 3 ustawy zachodzą wówczas, gdy wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez pracownika przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, spowodowane rażącym niedbalstwem lub umyślnie, jeżeli:

- 1) pracownik posiadał potrzebne do danej pracy umiejętności, był należycie przeszkolony przez zakład pracy w zakresie tych przepisów, a zakład pracy zapewnił mu warunki odpowiadające obowiązującym przepisom lub wymaganiom technicznym i innym w stopniu umożliwiającym przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz
- 2) zakład pracy we właściwy sposób sprawował nadzór nad przestrzeganiem tych przepisów.

2. Okoliczności określone w art. 1 ust. 3 ustawy zachodzą także wówczas, gdy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy był stan nietrzeźwości pracownika, spowodowany uży-

ciem alkoholu, jeżeli zawartość alkoholu we krwi wynosiła co najmniej 0,5‰ i została stwierdzona przez zakład społeczny służby zdrowia lub inną jednostkę, uprawnione do ustalania zawartości alkoholu we krwi.

3. Ustalenie zawartości alkoholu we krwi pracownika może nastąpić na wniosek zakładu pracy, a także przez lekarza, jeżeli w toku udzielania poszkodowanemu pomocy powzięmie uzasadnione podejrzenie, że wypadek nastąpił w stanie nietrzeźwości.

4. Jeżeli pracownik odmawia poddania się badaniom, o których mowa w ust. 2, stan nietrzeźwości pracownika może być stwierdzony również na podstawie innych dowodów.

§ 18. 1. Protokół powypadkowy sporządza się w niezbędnej liczbie egzemplarzy i doręcza się niezwłocznie kierownikowi zakładu pracy, zakładowemu społecznemu inspektorowi pracy i pracownikowi, a w razie wypadku śmiertelnego — również pozostałej po nim rodzinie oraz inspektorowi pracy.

2. Pracownik, który uległ wypadkowi, a w razie wypadku śmiertelnego pozostała po nim rodzina mają prawo wglądu do akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów.

3. Kierownik zakładu pracy obowiązany jest wyłączyć załączniki stanowiące tajemnicę państwową, chyba że osoba zainteresowana zna ich treść w związku z wykonywaną pracą lub zajmowanym stanowiskiem służbowym.

§ 19. Jeżeli zachodzi potrzeba dokonywania w godzinach pracy czynności związanych z ustaleniem okoliczności i przyczyn wypadku, członek komisji powypadkowej oraz uczestniczący w postępowaniu świadkowie i inne osoby zachowują za czas nieobecności w pracy prawo do wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy obliczonego na zasadach obowiązujących przy ustalaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

Rozdział 4.

Postępowanie odwoławcze.

§ 20. 1. Jeżeli pracownik uważa, że:

- 1) bezpodstawnie ustalono, że nie uległ on wypadkowi,
- 2) wypadek bezpodstawnie nie został uznany za wypadek przy pracy albo
- 3) bezpodstawnie zostało stwierdzone, że wyłączną przyczyną wypadku były okoliczności określone w § 17; może w terminie 30 dni od otrzymania protokołu powypadkowego odwołać się do kierownika jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy; jeżeli ze względu na stan zdrowia lub inne przeszkody pracownik nie może wnieść odwołania w tym terminie, okres 30 dni liczy się od ustania tych przeszkód.

2. Gdy pracownik zmarł, odwołanie, o którym mowa w ust. 1, mogą wnieść członkowie rodziny uprawnieni do świadczeń przewidzianych w ustawie.

3. Odwołanie określone w ust. 1 i 2 może być wniesione przez pełnomocnika zainteresowanego.

4. Jeżeli wypadek nastąpił w ministerstwie (urzędzie centralnym) lub instytucji centralnej, odwołanie wnosi się do ministra (kierownika urzędu centralnego) lub kierownika instytucji centralnej.

§ 21. Prawo odwołania się do kierownika jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy przysługuje kierownikowi zakładu pracy, jeżeli uważa, że bezpodstawnie ustalono, że pracownik uległ wypadkowi, że wypadek został bezpodstawnie uznany za wypadek przy pracy, lub jeżeli uważa, że

wyłączną przyczyną wypadku były okoliczności, o których mowa w § 17. Termin do wniesienia odwołania wynosi 14 dni od otrzymania protokołu powypadkowego.

§ 22. 1. Kierownik jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy powołuje odwoławczą komisję powypadkową w porozumieniu z zarządem głównym lub okręgowym odpowiedniego związku zawodowego.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również do ministrów (kierowników urzędów centralnych) lub kierowników instytucji centralnych.

3. Do składu odwoławczej komisji powypadkowej powołuje się:

- 1) dwóch przedstawicieli z ramienia związku zawodowego obejmującego swoją działalnością zakład pracy, a w tym jednego spośród pracowników zatrudnionych w zakładzie pracy, w którym nastąpił wypadek,
- 2) dwóch przedstawicieli z ramienia jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy, w tym jednego pracownika zakładu pracy, w którym nastąpił wypadek.

4. Członkiem odwoławczej komisji powypadkowej nie może być pracownik będący członkiem zakładowej lub wydziałowej komisji powypadkowej albo zespołu, o którym mowa w § 6 ust. 3 i 4, oraz komisji, o której mowa w § 8 ust. 2.

5. Przewodniczącego odwoławczej komisji powypadkowej powołuje kierownik jednostki nadrzędnej nad zakładem pracy spośród przedstawicieli tej jednostki w porozumieniu z zarządem głównym lub okręgowym odpowiedniego związku zawodowego.

6. Odwoławcza komisja powypadkowa dokonuje ustaleń przyczyn i okoliczności wypadku na miejscu w zakładzie pracy.

7. Odwoławcza komisja powypadkowa ustala okoliczności i przyczyny wypadku na podstawie materiału zebranego przez komisję powypadkową. W razie potrzeby dokonuje ona ustaleń we własnym zakresie.

8. Przy rozpatrywaniu sprawy przez odwoławczą komisję powypadkową stosuje się odpowiednio przepisy § 11 ust. 2 oraz §§ 14—19.

§ 23. Ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, dokonane w trybie niniejszego rozporządzenia, od których nie zostało wniesione w terminie odwołanie, oraz ustalenia dokonane przez odwoławczą komisję powypadkową stanowią podstawę do podjęcia przez zakład pracy lub wydania przez organ rentowy decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie.

Rozdział 5.

Przepisy końcowe.

§ 24. 1. Kierownik zakładu pracy obowiązany jest stosować odpowiednie środki zapewniające stałe doskonalenie sposobów i metod ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. W szczególności powinien on zapewnić przeszkolenie komisji powypadkowych.

2. Kierownik zakładu pracy na podstawie wyników przeprowadzonych badań obowiązany jest zastosować właściwe środki zapobiegawcze oraz środki mające na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Kierownik zakładu pracy obowiązany jest w szczególności:

- 1) omówić wypadek z kierownikami zainteresowanych komórek organizacyjnych zakładu pracy,

- 2) zarządzić zastosowanie właściwych środków zapobiegawczych oraz środków mających na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 3) określić osoby odpowiedzialne za wykonywanie zarządzeń wydanych w związku z wypadkiem,
- 4) zawiadomić radę zakładową oraz zakładowego społecznego inspektora pracy o wydanych zarządzeniach,
- 5) ustalić winnych spowodowania wypadku i zastosować w stosunku do nich właściwe środki.

§ 25. Jednostki nadrzędne nad zakładami pracy, w szczególności zjednoczenia, obowiązane są badać kształtowanie się wypadkowości przy pracy w podległych im zakładach pracy i wydawać wytyczne w zakresie poprawy warunków pracy oraz wykrywania przyczyn i zapobiegania wypadkom przy pracy.

§ 26. 1. Jednostki nadrzędne nad zakładami pracy w porozumieniu z nadrzędnymi organizacjami związkowymi mogą dla ustalenia okoliczności i przyczyn poszczególnych wypadków powoływać zamiast komisji zakładowych określonych w § 7 komisje powypadkowe w innym składzie, jeżeli dany wypadek ma charakter wyjątkowy lub zachodzi potrzeba wyjaśnienia skomplikowanych problemów technicznych.

2. W skład komisji, o której mowa w ust. 1, wchodzi w równej liczbie przedstawiciele właściwego związku zawodowego oraz jednostki nadrzędnej. Na przewodniczącego tej komisji powołuje się przedstawiciela jednostki nadrzędnej.

3. Przy dokonywaniu ustaleń okoliczności i przyczyn

wypadku przez komisję określoną w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy § 11 ust. 2 oraz §§ 14—19.

4. Ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, dokonane w trybie ust. 1—3, stanowią podstawę do podjęcia przez zakład pracy lub wydania przez organ rentowy decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie.

§ 27. Ministrowie Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych mogą w miarę potrzeby w porozumieniu z rządami głównymi odpowiednich związków zawodowych dostosować skład komisji powypadkowych do organizacji i zasad działania jednostek (zakładów i instytucji) wojskowych.

§ 28. Świadczenia określone w ustawie przysługujące w razie wypadków przy pracy zaszytych w okresie od dnia 1 stycznia 1968 r. do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przysznaje się na podstawie protokołów powypadkowych sporządzonych zgodnie z przepisami, o których mowa w § 29.

§ 29. Traci moc — w stosunku do uspołecznionych zakładów pracy — rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1966 r. w sprawie zasad i trybu badania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz rodzaju i sposobu sporządzania oraz prowadzenia dokumentacji związanej z tymi wypadkami (Dz. U. Nr 46, poz. 281).

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1968 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

144

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 18 czerwca 1968 r.

w sprawie jednorazowych odszkodowań i innych świadczeń przysługujących w razie wypadku przy pracy.

Na podstawie art. 11 ust. 3, art. 17 oraz art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Ustalanie trwałego uszczerbku na zdrowiu.

§ 1. 1. W trybie określonym w rozporządzeniu ustala się trwałe uszczerbek na zdrowiu dla celów przyznawania jednorazowych odszkodowań oraz świadczeń wyrównawczych przewidzianych w art. 11 i 12 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8), zwanej dalej „ustawą”.

2. Szczegółowe zasady ustalania trwałego uszczerbku na zdrowiu określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac, Ministrem Finansów oraz Centralną Radą Związków Zawodowych.

§ 2. 1. Jeżeli pracownik zgłosi wniosek o jednorazowe odszkodowanie lub świadczenie wyrównawcze, zakład pracy obowiązany jest skierować pracownika na badanie przez zespół lekarzy orzekających w celu wydania orzeczenia, o którym mowa w § 3:

- 1) w terminie 3 dni od zgłoszenia takiego wniosku, jeżeli pracownik nie ubiega się o przyznanie mu renty inwalidzkiej;

- 2) w terminie 3 dni od przedłożenia ostatecznego orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia o zaliczeniu go do III grupy inwalidów lub o niezaliczeniu do żadnej z grup inwalidów.

2. Jeżeli stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu nie może być ustalony, a okres czasowej niezdolności do pracy trwa dłużej niż pół roku od wypadku, stopień ten określa się wstępnie według stanu w chwili badania poszkodowanego.

§ 3. 1. O stopniu trwałego uszczerbku na zdrowiu pracowników orzekają zespoły lekarzy orzekających powoływane przez powiatowe (miejskie) inspektoraty Państwowego Zakładu Ubezpieczeń w porozumieniu z właściwymi do spraw zdrowia i opieki społecznej organami prezydentów powiatowych (miejskich w miastach stanowiących powiaty, dzielnicowych w miastach wyłączonych z województw) rad narodowych.

2. Orzeczenie sporządzone na podstawie przeprowadzonego badania Państwowy Zakład Ubezpieczeń doręcza pracownikowi, a odpis przesyła zakładowi pracy, który skierował pracownika na badanie.

3. O stopniu trwałego uszczerbku na zdrowiu pracowników kolejowych zakładów pracy orzekają kolejowe komisje lekarskie zakładowe, określone przez Ministra Komunikacji. Przepisy ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 4. 1. Orzeczenie określone w § 3 stanowi podstawę do podjęcia przez zakład pracy decyzji w sprawach jedno-